Published and distributed under permit (No. ...), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. ЧИСЛО 109. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СЕРЕДА, 11-го МАЯ, 1921.

VOL. XXIX. No. 109. JERSEY CITY, N. J., WEDNESDAY, MAY 11, 1921. THREE CENTS

Уряд відкидає пропозиції страйкуючих корабельних робітників.

АДМІРАЛ БЕНСОН НЕ ХОЧЕ ВІДСТУПАТИ ВІД 15 ПРОЦЕНТОВОЇ ЗНИЖКИ.

ВАШІНҐТОН, 9. мая. — Конференція, яку скликав до свого офісу секретар (міністер) праці Дейвис, щоби полагодити страйк корабельних робітників, покінчилася знов на нічім, бо представитель уряду, голова федеральної корабельної ради, адмірал Бенсон, знов заявив, що він не уступить під ніякими услівями від своєї пропозиції обнижити заплату корабельним робітникам на 15 процент найменче.

Нової конференції не постановлено.

СТРАЙК ПОСТУПАЄ ВПЕРЕД.

НЮ ЙОРК, 9. мая. — Переговори межи провідниками страйкарів та властителями кораблів у Вашінґтоні не здержали страйкової роботи зі сторони страйкарів. В наслідок сего пять кораблів, що мали відїхати нині до ріжних портів світа, не могли відїхати через брак моряків, а два другі кораблі відложили свій відплив на завтра, але відай також не будуть могти відплинути.

Урядники юній корабельних робітників кажуть, що на початку страйку в самім нюйорськім порті було 590 кораблів. З того числа 312 кораблів не може рушитися через недостачу залоги. Лише 40 кораблів працює.

БІЙКА МЕЖИ СТРАЙКАРАМИ ТА СТРАЙКОЛОМАМИ.

Межи страйкарами та страйколомами прийшло в Ню Йорку до завзятої боротьби.

Бійка почалася в канцеляріях Пайонір Індастріел Сервис. страйколомної орґанізації, котра подала до ґазет оголошенє за страйколомами. На се оголошенє зголосилося коло 200 страйколомів. До канцелярії прийшли також страйкарі в числі яких 50 люда. Вони змішалися зі страйколомами, і на даний знак почали бійку. Кількох страйколомів скинено з вікна на вулицю. Як поліція надійшла і страйкарі і страйколоми утекли. На хіднику лежав мурин, ранений в голову. Шпитальний амбулянс забрав його до шпиталю, де йому обвязано голову. Він зізнав перед поліцією на одного робітника, що се він струтив його через вікно.

СЕНАТОР БОРА ДУМАЄ ВЕСТИ ДАЛІ СВОЮ АКЦІЮ ЗА РОЗБРОЄННЄМ, ЩОБИ ЗМЕНЧИТИ ПОДАТКИ.

ВАШІНҐТОН, 9. мая. — Сенатор Бора заявив, що мимо бажання президента Гардинґа не робити наразі ніякого кроку в справі розброєння, він буде далі провадити свою акцію за розброєнєм. Він вніс уже давнійше резолюцію, уповновласнюючу президента Злучених Держав до скликання конференції в справі розброєння, зложеної з представників Злучених Держав, Анґлії і Японії, і він тепер заявляє, що він всіми силами буде старатися примусити сенатовий комітет для справ морських видатків, щоби він щонебудь рішив в справі його резолюції.

Він каже, що під теперішню пору справа розброєння се передовсім справа податків, і її треба рушити тепер. Сенат на його думку повинен облекшити податкові тягарі. Що ся справа дотикається також межинародної справи, се побічна обставина, яка не повинна нікого відстрашувати. Прецінь секретар (міністер) скарбу виразно признав, що конґрес не має инчого способу на зменченнє податків, як зменчити видатки на армію і фльоту.

ҐОМПЕРС ОСТЕРІГАЄ КАПІТАЛІСТІВ ПЕРЕД ПРОВОКАЦІЄЮ РОБІТНИКІВ.

СИНСИНАТІ, Огайо, 9. мая. — Промовляючи на масовім робітничім вічу, Ґомперс, предсідатель Американської Федерації Праці, остерігав капіталістів краю, щоби вони не перетягали струни в своїх нових умовах з робітниками.

„Я не радивби вам," — говорив він, — „виставляти американських робітників та робітниць на занадто тяжку пробу. Вам може тепер здаватися, що ви маєте перевагу над ними. Але ви мусите тямити, що маятник годинника не стоїть на місци, але хитається то в одну, то в другу сторону. Я мігби вам чемно порадити не торгуватися дуже завзято.

„Ще ніколи не було краю, котрий зазнавби добробуту промислового, фінансового чи торговельного, опираючися на убожестві і нужді свого народа."

Він вказав на те, що Америка се одинокий край, де зорґанізовані робітники не держуть своїх рук на горлі уряду. Капіталістичні горди, жадні зиску, готові до сего довести в Злучених Державах.

МІНІСТЕР ВІЙНИ МУСИТЬ ВИЯСНЮВАТИ СПРАВУ ЛІСТИ УТІКАЧІВ.

ВАШІНҐТОН, 9. мая. — Обуренне, яке дається чути по всіх закутинах Злучених Держав проти оголошення лісти військових втікачів підчас війни, примусило секретаріят (міністерство) війни видати поясненє в тій справі. В заяві вказується на те, що лісти почато публікувати на домаганнє зі всіх сторін покарати усіх, хто не сповнив обовязку військової служби після закона. З другої сторони, уряд не можна винити за те, що на лісті втікачів найшлися люди, які служили у війську; сему вони самі винуваті, бо вони не послухали закона, який казав їм зголошуватися до військової служби в їх льокальних затягових радах, але безправно зголошувалися самостійно до армії чи до фльоти.

ЮНІЇ ПРОТИ ПЛЯНУ ПІДДАТИ ЮНІЇ ПІД КОНТРОЛЮ УРЯДУ.

СИНСИНАТІ, Огайо, 8. мая. — На засіданню виконавчого комітету Американської Федерації Праці цілий ряд бесідників виступав проти пляну судді Ґері, директора Юнайтид Стейтс Стіл Корпорейшен, після котрого робітничі юнії треба віддати під контролю уряду.

БУНТ ВЯЗНІВ В ТЮРМІ.

В стейтовій тюрмі в Джеферсонвил, в стейті Індіяна, прийшло в неділю до бунту серед вязнів. Бунт почався в кухни. Коли вязничий сторож Ґрим прийшов на оглядини кухні, на нього напало 5 вязнів, працюючих там. Вони звалили Ґрима на землю, били його якимсь тупим інструментом по голові так довго, аж він віддав духа, а потім ще стрілили йому в голову з його власного револьвера. Коли до кухні надійшов капітан тюрми, вони звязали йому руки і ноги, закнеблювали уста, і забравши револьвер, вибігли з кухні. Добігши до брами, приложили через ґрати брами люфу зрабованого у сторожа револьвера до голови довіреного вязня („трасті"), що стояв на брамі, приказуючи йому отворити браму під загрозою убиття. Та сей, удаючи, що нишпорить ключем коло брами, лише забавлявся довго, щоби за той час відійти від дула револьвера і дати сиґнал. Се йому дійсно вдалося; на його алярм почали збігатися сторожі вязниці. За той час вязні забігли уже до подвіря тюрми і видрапалися на мур. В тій хвилі дозорці почали на них стріляти. Підчас стрілянини двох вязнів кинулося на сторожів, котрі отворили огонь на них з близька і ранили їх тяжко. Один з вязнів здається погибне з ран. Решта піддалася.

ЗАГАДОЧНА СМЕРТЬ ЧОЛОВІКА В ДОМІ КОЛИШНЬОЇ ЖЕНИ.

Нюйорська поліція розсліджує тепер дуже загадочний случай смерти. Електричний інжинер Бекер, котрий має 40 літ, а котрий 7 літ тому розвівся зі своєю жінкою, став від кількох місяців відвідувати свою жену, котра тепер називається пані Мілер. Послідної пятниці прийшов до її мешкання добре пяний. Як розказує пані Мілер, Бекер застав дома лише її та служницю, Муринку. Він зараз став питатися, де є їх син. Не вдоволяючися поясненнєм, він став зараз сваритися з женою, перевертати крісла і другу посуду, а далі кинувся до пані Мілер, немовби намагаючися її бити. Піднісши руку в гору, він вдарився в звисаючий з повали тяжкий свічник, і зранив себе в руку. Се його відразу успокоїло, і він пішов до другої комнати; женщини, боячися нового нападу та думаючи, що він пішов до кухні вмити собі рану, не заглядали за ним і через кілька годин не заходили до тої части мешкання. Доперва коли прийшов час на вечеру, пані Мілер післала служницю попросити Бекера до їди. Служниця вернула по хвилі сама, оповідаючи, що Бекер лежить на ліжку, страшно окровавлений, і що він виглядає на мертвого. Пані Мілер побігла до комнати, а оглянувши Бекера, закликала лікаря, котрий ствердив смерть. Поліція тепер розглядає дивний случай, не конче довіряючи припадковій причині смерти.

ЩЕ В СПРАВІ ОСІННОЇ ВИСТАВИ „АМЕРИКА'С МЕЙКІНҐ".

Справа осінної вистави в Ню Йорку, уладженої для виказання заслуг ріжних національностий для американської культури, викликала уже великий рух серед поодиноких національних ґруп.

Так, приміром, нюйорська польська ґазета „Телеграм Цодзенни", помістила довжезний заклик тимчасового польського комітету, в котрім подає до відома про широко закроєну роботу сего комітету; комітет приняв внесенне польського маляра Адальберта Коссака, (котрий колись був надворним малярем німецького кайзера, а тепер приїхав до Америки), щоби представити на виставі на спосіб панорами працю польського майнера в копальни вугля і польського кольоніста, орючого нерушаний степ. Поляки хочуть також написатися своїми піснями, величатися своїми інжинерами, акторами, співаками, музиками. Для тої цілі тимчасовий комітет орґанізує всі польські товариства з Ню Йорку і околиці, засягаючи помочи аж товариств з Ню Джерзи, ба навіть зі стейту Конектикат.

Про подібну акцію доносить кацапська ґазета „Прикарпатська Русь". Щоби взяти участь у виставі, кацапи також оснували комітет, котрий назвали „карпаторусским комітетом для устройства торжества і вистави", а в котрого склад увійшли чотири кацапські діячі. Сей комітет в своїй відозві призиває всі кацапські орґанізації, брацтва, клюби, парохії, ґазети і поодиноких людий взяти як найживійшу участь в уряджению вистави; він радить орґанізувати по всіх товариствах спеціяльні виставові комітети, котрі мають співділати з головним комітетом в Ню Йорку в роботі. Як видно з відозви, кацапи збираються показувати вироби столярські, різьбарські, ковальські і т. п.; виступати з хором, бандами, шкільними дітьми, зі співами і музикою. Очевидна річ, що мова сих пісень буде українська, але се буде называтися „русским", московським.

Рівночасно рух іде також по других народах. Ріжні комітети донесли уже головному орґанізаційному комітетови, кілько гроша вони думають видавати на виставу. Найбільше хочуть зібрати Італійці, котрі постановили видати 30.000 долярів. За ними ідуть Мадяри, котрі хочуть видати 20.000 долярів, далі Поляки, котрі садяться на 15.000 долярів. Чехи, як вже писано, зібрали уже 12.000 долярів, і думають, що се забогато.

Українці не можуть остатися позаду других народів. І Українці вложили в американську культуру немало своєї праці. І Українці кровавим потом цілого покоління іміґрантів збогачували Америку матеріяльно і духово. І Українці докладали свою цеголку до будови тої всесвітної могутности, що зветься Злученими Державами. І Українці обовязані показати Америці і другим народам, що сюди прийшли, які вони заслуги мають коло зросту богацтва, сили, освіти, штуки своєї прибраної вітчини. Українці мають обовязок супроти самих себе показати, що у великій сімї народів, що дали своїх іміґрантів на творенне американської держави і нації, вони засідають як культурний народ.

Тому українські товариства з Ню Йорку та околиці повинні прискорити роботу і чимскорше подбати за вибраннє делеґатів на спільний виставовий комітет для вистави.

ПОВСТАНЧА РАДА ПРОТИ ОТ. ПЕТЛЮРИ.

Париська французька ґазета „Ле Там" доносить у виданню з дня 28. березня (марта) с. р., що рада повстанців в Херсоні, найсильнійша орґанізація на Україні, розкинула в останнім часі заклик до української людности, в якім взиває до боротьби проти всіх ворогів України. В сім заклику повстанча рада виступає остро проти отамана Петлюри.

НАЙБІЛЬШИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК РОЗБИВСЯ.

В місті Мілвокі, в стейті Висконсин, розбився найбільший аероплян, який колинебудь побудовано в Америці. Сей аероплян був першим літаком з цілого ряду літаків, призначених для заведення першої пасажирської воздушної лінії в Злучених Державах. Був він величезної величини і мав повні перепиху уряджения для 26 пасажирів.

Катастрофа лучилася підчас його першого пробного злету. Тисячі людий витали його злет, як він помало підносився зі землі. Скоро опісля він залетів в таке місце, де йому на дальший лет лишалася лише невеличка проґалина межи домом та деревом. З трудом керманич літака звернув аероплян на ту проґалину. Все таки літак зачепив крилом о дерево, закрутився млинком довкола дерева і впав на стовп електричний; розбив його і повалився на землю. З летунів ніхто не поніс ушкодження. Зате шкоду на літаку обчисляють на 10,000 долярів.

ВОЗЯТЬ ПАСАЖИРІВ ЛІТАКАМИ

В неділю відбулася перша подорож літака для перевозу пасажирів межи Ню Йорком та Шікаґом. Літак, наладований шістьма пасажирами, виїхав з Ню Йорку в суботу рано і приїхав до Клівеланду за 4 години; тут він мусів задержатися через якийсь клопіт з машиною. З Клівеланду виїхав о пів до одинайцятої рано в неділю і приїхав до Шікаґо о годині три чверти на четверту. Кромі пасажирів літаком везено також пакунки, призначені для департаментового склепу Маршела Філда в Шікаґо, а кромі сего кошик цвітів, висланий майором міста Ню Йорку до майора міста Шікаґо.

ХТОСЬ КУРИВ, АЛЕ НЕ ЗНАТИ, ХТО.

Папіроси викликали немале заміщанне в Атлантик Сити. Місто відступає Лізі Жінок Виборців одну зі своїх галь на збори. По кождих зборах жінок міський сторож, котрий має обовязок замітати салі маґістрату, скаржився, що через збори він має вдвоє тілько роботи, що звичайно. Казав він, що по кождих жіночих зборах уся саля засмічена недокурками папіросів, і загрозив містови страйком, як місто не піднесе йому заплати. Щоби покінчити невдоволеннє сторожа, міська рада постановила наконець рахувати жіночій орґанізації за кожді збори по три доляри. Міський уряд вислав жінкам повідомленнє про сю ухвалу і додав за папіроси і недокурки. Сей додаток викликав велике обуренне серед жінок, котрі кажуть, що жінки не курять, а обжалованне піднесене ворогами жіночих виборців.

ЗАБИВ ЧОЛОВІКА ГОЛИМИ РУКАМИ.

Луис Ардуин зі Сен Франциско забив голими руками вломника, котрого застав над ранком в своїм мешканню, як нишпорив з інструментами коло його бюрка. На поліції зізнав Ардуин, що він боровся з вломником яких 5 мінут, а потім взяв його за шию, придержуючи його, щоби закликати телефоном поліцію. Ардуин недавно виступав від одного атлетичного клюбу як тяжкий борець до боротьби за національну надгороду в борбництві.

Німці годяться приняти аліянтські услівя про відшкодованнє.

БІЛЬШІСТЬ ПАРТІЙ НІМЕЦЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ЗА ПРИНЯТТЄМ АЛІЯНТСЬКОГО УЛЬТИМАТА.—ФІНАНСІСТ ФРІДЛЕНДЕР РАДИТЬ НІМЦЯМ ЗГОДИТИСЬ НА УСЛІВЯ АЛІЯНТСЬКОЇ НАЙВИСШОЇ РАДИ.

БЕРЛІН, 9. мая. — Сьогодня вечером лідери партій признали, що сподіваються у второк заяви більшости членів німецького парляменту за приняттєм аліянтського ультимата в справі военного відшкодовання.

Соціялісти більшости (угодові) і клерикали голосували сьогодня на своїх конференціях і рішили приняти ультимат аліянтів.

Німецька народня партія відкинула предложенне 59 голосами проти 5.

Независимі соціялісти заявились за уступленнем аліянтам.

Президент німецької республіки, Еберт, поручить утворенне нового кабінету провідникови соціялістів більшости і преиздентови парляменту, Павлови Лебе.

Широко звісний німецький фінансіст і промисловець Роберт Фрідлендер вірить, що аліянтські услівя плачення военного відшкодовання є можливі до приняття. Він радить своїм землякам приняти сі услівя, пишучи:

„Доля Німеччини і її добре імя в будучині є в наших руках. Ідімо до праці. Сього документу (аліянтського ультимату) не писали ґенерали ані політики але тверезі, холодно розважуючі бизнесмени, котрі, хотяй не цілком незаінтересовані, старанно розважили услівя, на яких оперли свої висновки".

ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЕБЕРТ ЗА ПРИНЯТТЄМ АЛІЯНТСЬКИХ УМОВ ЩОДО ПЛАЧЕННЯ ВІДШКОДОВАННЯ.

БЕРЛІН, 9. мая. (Бездротна депеша). — Повідомляють, що президент німецької республіки заявився за приняттєм аліянтських умов плачення военного відшкодовання.

Представник німецького міністерства скарбу, фон Равмер, також заявився за приняттєм аліянтських умов.

Ріжні партійні збори заявляються за приняттєм умов аліянтської Найвисшої Ради, а всетаки досі годі найти людий радих склеїти угодовий міністерський кабінет.

ФРАНЦУЗИ ВЖЕ В ДОЛИНІ РУР.

БЕРЛІН, 9. мая. — Тутешня часопись „Дайтше Алґемайне Цайтунґ" одержала депешу, що французькі війска перейшли вже границю долини Рур і заняли місто Мілгайм.

ФРАНЦІЯ ОСТЕРІГАЄ НІМЕЧЧИНУ ПЕРЕД ВИСИЛКОЮ ВІЙСК НА ГОРІШНІЙ ШЛЕСК.

ПАРИЖ, 9 .мая. — Заповідають, що французьке правительство виправить війско проти Німеччини, колиб німецькі війска державної оборони увійшли на Горішній Шлеск. Ся военна виправа імовірно обіймала би також окупацію углевої долини Рур.

Французьке правительство висло сьогодня ноту до Берліна, в якій остерігає німецьке правительство, що висланне німецького війска на Горішній Шлеск було би нарушеннем версальського мирового договору.

АЛІЯНТИ НЕ МОЖУТЬ ПОГОДИТИСЬ ЩОДО СПРАВИ ГОРІШНЬОГО ШЛЕСКА.

ЛОНДОН, 9. мая. — Ситуація на Горішньому Шлеску стає з кождим днем ґрізнійша і вимагає скорої акції зі сторони аліянтів, одначе аліянти не зачинають жадної акції, бо не можуть погодитися між собою.

СЕСІЯ ЗБОРУ ЛІҐИ НАРОДІВ ОГОЛОШЕНА УРЯДОВО.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 9. мая. (Есосіейтед Прес). — Слідуюче засіданне Збору Ліґи Народів буде дня 5. вересня с. р. в Женеві.

Президент Ради Ліґи Народів, Да Кунга, оголосив сьогодня урядово скликанне сеї сесії.

СПРАВА АНҐЛІЙСЬКО-РОСІЙСЬКИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ВЗАЄМИН.

КОПЕНГАҐА, столиця Данії, 9. мая. — Леонід Крассін приїхав з двома анґлійськими урядовими представниками до Москви, щоби приготовити приїзд анґлійських торговельних делеґацій до Росії.

КАЖУТЬ, ЩО АНҐЛІЯ ПРИЗНАЛА БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ УРЯД.

КОПЕНГАҐА, столиця Данії, 9. мая. — Як запевняють тут з російських жерел, британське правительство дало признанне „де факто" (признанне істнуючого стану, а не правне, яке накладає всі зобовязання на признаючу державу супроти признаної) російському советському правительству.

ЛЕНІН ХОЧЕ ЇХАТИ ДО АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН, 9. мая. — Часопись „Дейлі Експрес" доносить з Праги, столиці Чехословаччини, що большевицький уряд звернувся із запитами, чи було би можливо Ленінови приїхати до Лондону в справі російсько-британської торговлі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКІ РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ТА КООПЕРАЦІЯ

Виконавчий комітет Американської Федерації Праці на своїм послідні засіданню, що відбулося при кінці минувшого тижня в Синсинаті, в стейті Огайо, розбирав ріжні пропозиції про те, як робітникам боротися проти теперішньої дорожнечі.

Всі члени виконавчого комітету згодилися на те, що найкращим способом в тій боротьбі являється основуванне робітничих кооперативних товариств. Такі товариства засіялися послідними часами незвичайно густо по всіх середноамериканських стейтах. Тепер Федерація Праці думає дати робітничим кооперативам поміч і в тій цили виконавчий комітет предложить ряд резолюцій річній конвенції Федерації Праці, що має відбутися в місті Денвер в Колоредо.

Юнійний рух за кооперативами треба привитати як признаку здорової думки серед американських юністів. На всякий случай кооперативами можуть робітники зробити богато більше для себе, як обмеженнями іміґрації.

!Ляхи вже роблять свої „воєвудства".

ОГОЛОШУЮТЬ „ЗАКОНИ", ЯКИМИ УКРАЇНСЬКІ І БІЛОРУСЬКІ ЗЕМЛІ, ВІДДАНІ ЇМ МОСКОВСЬКО-РУМУНСЬКИМИ БОЛЬШЕВИКАМИ ДІЛЯТЬ НА СВОЇ „ВОЄВУДСТВА".

В „Дневнику Законів Польської Републики" (ч. 16. з дня 16. марта, 1921) уміщено принятий „сеймом" закон про унормованне відносин на „прилучених" до Польщі землях на підставі прелімінарних умов з Риги. Як і самий закон, так і дебати, які він викликав в соймі, мають велике засадниче значінне, бо показують, як сучасна Польща хоче розвязати питання про права національних „меньшостий", котрі тепер живуть на тих землях.

Закон звучить:

Арт. 1. Східні землі, які належать до польської републики ЗГІДНО З ПРЕЛІМІНАРНОЮ УМОВОЮ ПРО МИР І ЗАВІШЕННЄ ОРУЖЯ З РОС. ФЕД. СОВ. РЕП. і УКРАЇНСЬКОЮ С. Р. Р., підписаною в Ризі 12. жовтня, 1920, ПІДЛЯГАЮТЬ ЦІЛКОВИТО ВЛАДІ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРҐАНІВ РЕПУБЛИКИ, СЕБТО: СОЙМОВИ, НАЧЕЛЬНІКОВИ ДЕРЖАВИ І МІНІСТРАМ.

Арт. 2. На землі, зазначені в арт. 1., поширюється діяльність тимчасового закона про організацію адміністративних орґанів другої інстанції від 2. серпня, 1919.

Арт. 3. Говорить про організацію трох воевудств: ВОЛИНСЬКОГО (осідок в Луцку), НОВГОРОДСЬКОГО (м. Новогрудеґ) і ПОЛІСЬКОГО (м. Пинськ). Розмежованне новгородського воевудства від „будучого виленського воєвудства", наступить пізнійше.

Арт. 5. Раду міністрів уповажнюється до знесення ріжних виїмкових законів і розпоряджень, виданих в некористь чи для привилею якоїбудь нації або религії.

Арт. 6. Уповажнює раду міністрів поширити на ті землі істнуюче законодавство і праводавство републики.

Арт. 8. Право вільного розвитку культурного, просвітного і релігійного життя на рідній мові „буде забезпечене" населенню „окремими законами".

Арт. 9. Рада міністрів ПОШИРИТЬ НА НОВОУТВОРЕНІ ВОЄВУДСТВА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИБОРЧОГО ЗАКОНА до законодатного сойму зі змінами, які були в більськім і білостоцькім окрузі; зазначить виборчів округи і скількість послів, відповідно тому законови, і переведе доповняючі вибори послів в тих округах, до законодатного сойму на протязі 120 днів від хвилини, як увійде в житте сей закон. На випадок, коли сойм до того часу буде розвязаний, вибори будуть переведені разом з цілою републикою.

Арт. 10. Закон входить в житте з днем оголошення. Виконанне його поручається президентови міністрів і окремим міністрам, кождому в його обсягу.

Підп.: ТРОМПЧИНЬСКІ, ВІТОС.

Складаються воевудства з таких повітів: ВОЛИНСЬКЕ: — Дубно, Горохів, Ковель, Кременець, Любомиль, Луцк, Острів, Рівне, Володимир Волинський; ПОЛІСЬКЕ: — Берестє, Дрогичин, Камень, Коширск, Кобрин, Косів, Лунинець, Сарни, Пинск, Пружани; НОВГОРОДСЬКЕ — складається виключно з білоруських повітів. В поліське, таким чином прилучено великі райони Волині (Сарни, Камень, Коширск); таким чином, в ньому величезна перевага українського населення.

Як видно, Ляхи трактують цілком поважно се, що московсько-румунські большевики їм віддали злочинною умовою в Ризі.

Вони вже видають свої „закони", якими українські землі Волині і Полісся ділять собі на два польські „воевудства", а із земель білоруських творять трете польське „воевудство".

Ті польські „воевудства" на українських і білоруських землях Ляхи до тої степені вважають польськими, що навіть хотять переводити „вибори" до польського „сейму" на тих нападених і при помочі большевиків загарбаних чужих землях.

А нападеному народови в тих воевудствах великодушна ляшня признае.... право меньшости.

Йому буде вільно з ляцької ласки говорити і молитися в рідній мові.

Се з ласки ляцької і большевицької.

Але се гірке глузованне над народом Волині і Полісся та Білоруси довго вже не потривае.

Небаром настане пора, що се глузованне скінчиться, а доля глузувати-ме над ляцькою і большевицькою банкою, що продавала робітний народ в польські „воєвудства".

ЗАРЯДЖЕННЯ ДЕРЖАВ АНТАНТИ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

(Від власного кореспондента).

В статті „Побідники і побіджені („Свобода", ч. 55. з 8. марта) я докладнійше розглянув справу відносин між побідними державами антанти і побідженою Німеччиною. Ті свої уваги писав я перед лондонською конференцією, на якій мало рішитися, чи Німеччина прийме домагання держав антанти що-до винагородження шкід, спричинених війною, і згодиться заплатити протягом 42 років 226 міліярдів золотих марок.

Як знаєте з телеґрафічних повідомлень, на лондонській конференції Німеччина на домаганнє держав антанти не згодилася, а предложення Німеччини що-до винагородження держави антанти відкинули. Таким чином переговори розбилися.

З огляду на се держави антанти видали ряд заряджень, які мають на меті примусити Німеччину сповнити їх домагання. Сі зарядження називають держави антанти „санкціями". Є се карні зарядження за те, що Німеччина не хоче послухати волі держав антанти.

Сі карні зарядження є покищо двоякі: 1) заняттє дальших земель Німеччини, 2) зарядження, які мають принести некористь Німеччині і користь державам антанти на господарськім полі.

Як відомо, на основі версайського договору держави антанти заняли землі Німеччини на лівім березі Рену. Сі землі мають вони держати в воєнній окупації, аж доки Німеччина не виконає всіх постанов версайського договору.

Тепер, після лондонської конференції, сю воєнну окупацію розширено також на правий беріг Рену і занято тут важні господарські центри.

До господарських заряджень належить утвореннє митової границі між Німеччиною і тими занятими землями Німеччини і наложенне окремого мита на німецькі товари, які приходять до держав антанти.

Через утвореннє митової границі між Німеччиною і занятими землями Німеччини утруднються господарські зносини між двома частями німецької держави. Товари, які йдуть з Німеччини до занятих земель Німеччини або з занятих земель Німеччини до Німеччини, підлягають митовим оплатам, так, як товари, які йдуть з одної держави до другої. Через се, розуміється, господарські зносини сих двох частий німецької держави утруднені. Се підтинає німецький промисл і торговлю, а крім того відчужує обсаджені землі Німеччини від матірного пня.

З другого боку мають бути видані зарядження, які облекшували би господарські зносини обсаджених частий Німеччини з Францією, як зниженне митових оплат на німецько-французській ґраниці і т. п. Се знов має за ціль зближити обсаджені части Німеччини під господарським оглядом до Франції і піддати їх під господарський вплив Франції.

Франція числить, що як би окупація потягнулася пару десяток літ, то може їй вдасться довести до того, що обсаджені землі взагалі будуть відірвані від Німеччини і з них буде утворена окрема держава, яка оставатиме під впливом Франції.

Дальшим ґосподарським зарядженнєм є наложеннє окремих митових оплат на товари, які Німеччина висилає до держав антанти. Деякі держави антанти, як Анґлія, Франція, Бельґія, приняли вже закони в сій справі. Ходить о се, щоб Німеччина не могла мати зисків з продажі своїх товарів у державах антанти.

Німеччина стоїть на тім, що версайський договір не дає державам антанти права обсаджувати дальші німецькі землі. В сім обсаджуванню німецьких земель вона бачить **воєнну акцію.** Тому звернулася вона до Союза Народів з протестом проти обсаджування німецьких земель державами антанти і з просьбою рішити сю справу.

Очевидно, що сей протест Німеччини не буде мати реальних наслідків. Бо Союз Народів се є ті самі держави антанти.

1. мая має репараційна комісія держав антанти видати рішенне про всі дотеперішні занедбання Німеччини в справі виконання версайського договору. Тоді держави антанти мають видати дальші карні зарядження проти Німеччини.

Щоби відвернути від себе се нещастє, хоче Німеччина ще перед 1. мая зробити державам антанти нові предложення в справі винагородження воєнних шкід. Про се мають сього тижня відбуватися наради німецького правительства в Берліні.

Гайдельберг, 11. цвітня 1921.

Др Михайло Лозинський.

Чому є хрунівство серед Петлюрівців?

Прикро є Українцям друкувати вісти, що серед них є зрадники або хруні, чи московські або польські раби-наймити, — сказавши словами Шевченка: „грязь Москви, варшавське сміттє".

Але се ще не є причина, аби попадати в розпуку, бо хто знає у світі такий нарід, який складався би з самих ангелів?

Таких народів нема на світі, ані ніколи не було.

Відколи світ світом, серед людий були не тільки добрі, ясні характери, але також і чорні, злі характери. Ті ясні характери все готові для справи загальної посвятити, як то кажуть, душу й тіло, а чорні характери готові запродати свою душу й тіло усякому, навіть чортови, задля своєї особистої вигоди.

Так було і є усюди.

Одначе люди все стремлять до ліпшого і до красшого, а у сьому стремлінню стараються знищити се, що зле, а скріпити, що добре.

В нових часах в громадських справах беруть участь громади, а ведуть їх поставлені громадами до проводу одиниці.

Коли ті одиниці — се ясні й чисті характери, се добре свідчить про громади; колиж вони чорні, се зле свідчить про громади. Бо яка громада, такий лідер, а який лідер, така громада.

Як би лідери українського народу були самі чорні характери, то се дуже сумно свідчило би про нарід. Але так не є.

Наприклад в Галичині український нарід поставив до проводу людий, котрі від десятків літ виявили у своїй громадській праці, що їх характери чисті як слеза. Се свідчить добре про лідерів, а ще ліпше про громаду, якій вони проводять.

Про придніпрянську Україну ми могли би говорити з сього приводу лише тоді, як би вона мала змогу свобідно виявити свою громадську думку.

За царів на Україні не було жадної громадської думки. Колиж царі впали, то треба було її виявити нагло, скоро, без приготовання, без порозуміння, без взаїмного пізнання і зрозуміння, без жадної орґанізації.

На великому просторі, серед 40 міліонів душ, появились одиниці, які хотіли народови проводити.

Раз являлись одні, а як ті меркли, являлись другі, далі треті і т. д. Нарід вибирав то одних то других то третіх. Вибір народу не був так як того ученого астронома, котрий наперед роком цілим обчислив, що того а того дня в сій а сій годині і такій мінуті над Бразилією чи над Перу буде затьма сонця, — але як той грач, котрому кажуть грати на льотері чи на біржі, а він лише числить на випадок і на вгад та кидає числа за числами, які йому снились або якось підійшли на гадку.

Український нарід вибрав був Петлюру і Петлюрівців і інших. Завівся на них, бо вони завели його.

Одначе сей вибір, вибір на вгад як льотерія, не кидає злого світла на нарід, бо нарід більше тих бувших своїх вибранців не признає. Вони вже більше не є його вибранці ані представники.

Що-ж говорить нарід український? Чи він тепер далі вибирає такихсамих других як Петлюрівці?

Ні, бо ті комісарі як Румун Раковський і другі, що сидять по містах України, не сидять там з волі народу, але проти його волі, всупереч його волі і на перекір тій волі.

Український нарід Придніпрянщини за три роки завірухи пізнав се, що Галичани пізнали за 50 літ боротьби за паперової австрійської конституції.

Наш нарід на Україні самий без лідерів ратується боротьбою значною жертвами і посвятою проти грязи Москви і варшавського сміття.

Він боровся, бореться і буде боротись за Україну вільну, свобідну, ясну і промінну.

І він її виборе, хотяй би без лідерів, а навіть проти лідерів.

А тоді там настане також здорова громадська думка, в якій не зможе жити теперішня хрунівська петлюрівщина і загине як гинуть пошесні заразки на сонці.

Длятого нема рації Українцям попадати в розпуку, що поза Україною чи навіть і на Україні намагаються володіти чорні хрунівські і запроданчі характери, бо коли народ їх вимітає, то їм місця на Україні не буде.

Здорова громадська думка на Україні їх змете з лиця землі, а винесе вгору чисті, ясні характери як проміні сонця.

І забудеться сромотня
Давняя година
І настане добра слава,
Слава України.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

Шевченківські свята на Україні.

Київські „Вісти" доносять, що в усіх повітах винницької ґубернії відбулись величаві святковання памяти Тараса Шевченка. По богато селах відбувались концерти та мітинґи. В Жмеринці відкрито в день роковин клюб ім. Т. Шевченка.

Заборона Шевченківського свята в Каменці Подільському.

Совітські власти заборонили Шевченківські свята, що були пляновані українськими культурними інституціями в Каменці Подільському.

Новий ректор київського українського університету.

Особа, яка сими днями виїхала з Киева і проїздом до Варшави вступила до Тарнова, розповідає, що на посаду ректора київського університету призначено професора сього університету Миколу Василенка, бувшого міністра освіти на Україні за гетьманських часів.

Партія українських соціялістів-революціонерів „поза законом".

В Проскурові, на Поділю, на стовпах міста розліплений декрет большевиків, обявляючий партію українських соціялістів-революціонерів „поза законом" за орґанізацію протибольшевицьких повстань.

СПРАВА СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ПЕРЕД РАДОЮ АМБАСАДОРІВ.

Польські часописи доносять, що ґенеральний секретар Ліґи Народів предложив Раді Амбасадорів проекти, відносячіся до Східної Галичини.

Сі проекти обіймають 29 документів, протестуючих проти окупаційної військової системи, приміненої до Східної Галичини, та ноту професора Ашкеназого проти українських тверджень.

О скілько ся вістка правдива, то ми, українські іміґранти, можемо тепер скористати з того, що, хоч не офіціяльно, але все таки Злучені Держави будуть заступлені на раді амбасадорів через американського амбасадора у Франції. Як американські горожани ми маємо право петиціями побиватися за тим, щоби галицька справа була вирішена згідно з волею переважаючої більшости галицького населення.

ЗАПИСКИ

З АНАРХІЇ МОСКОВСЬКОЇ В ПОЛЬСЬКУ.

У соромній рабській заяві Ляхам, яку, як пише віденське Українське Інформаційне Бюро, підписав бувший ґенерал Греков і члени Петлюрової директорії, Андрієвський і Макаренко, пишеться, що вони просять Польщу, аби виратувала Україну з анархії.

Миші, котрі зїли першого польського короля Попєля, хотяй неписменні навіть в польській грамоті, а сміялись би сердечно, аж старий Вавель потрясся би в суставах, колиб почули такі слова делікатні по рабстві свойому, що до Варшави можна їхати на курацію з анархії, так як на Коні Айленд на курацію з ревматизму!

Небіщик, дай му, Боже, царство небесне, Пйотр Скарґа, вже більше літ 300 як польським послам у Варшаві клепав з проповідальниці гіркі слова правди, що Польща стоїть анархією.

І колиж вона, впрочім, анархією не стояла?

Або чи й не падала вона анархією?

Польща й анархія се такі нероздільні річи, що Польща з нею чи то стоїть чи паде.

Хто тепер мав „приємність" бути під польським „ржондом", який слід би назвати словом Скарґи „нержондом", то може сміло потвердити, що що як що, але анархії Поляки по своїх батьках не забули.

Що се є, як Падеревський дає в Парижі „слово гонору" (польського), що Поляки не будуть нападати на Галичину, а його кумпан Галлєр, котрому аліянти позволили іти проти большевиків, нападає на Галичину?

Або що значить напад на Литву, чи на інші землі українські і білоруські, або недавній напад на Горішній Шлеск?

Таж се чиста польська анархія „народового виробу"!

Польща ніби є републіка, але се хиба тому, що там нема короля — лише королі. Бо Пілсудський один король, Падеревський другий, Дмовський третій, Галлєр четвертий, Желіґовський пятий, пан Корфанти шестий, Ґрабський семий і т. д. Є тілько королів, на кілько Польщу стати. Се є „ржечпосполіта", але чисто польська, яка „нєржондем стоі".

Пикчер тої Польщі видно у її ш-марках, котрими Чехи палять в грубі, щоби не марнувати дорогого угля.

До тої Польщі іде Петлюра з шапкою в руках і просить: „Скасуйте у нас, ясна пані, анархію!"

То правда, що на Україні є московсько-большевицька анархія, але і вона не рівня польській.

Польська анархія є першою серед всіх анархій світа, а як петлюрівці за нею шукають, то видно, чого вони хотять Україні.

КОТРЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО?

Польські „повстанці" заняли значну часть Горішнього Шлеска і випирають аліянтські війска із занятої території, проливаючи їх кров, — кров тих жовнірів, що визволили небіжку Польщу з гробу.

Аліянти гейби дивом здумились і нумо висилати протести до польського правительства, аби завело порядок.

Але питаннє, котре то саме правительство має завести порядок?

Чи Пілсудського, чи Галлєра, чи Дмовського, чи може Желіґовського, чи пана Корфанти, чи може пана Ашкеназе?

Кожде з них є польське і кожде „старше", але й вони всі ще не всі, ще є більше таких.

Отже що з того, що наприклад Пілсудський послухає аліянтів, коли не послухає Дмовський; а як вже і Дмовський послухає, то його послух нічим, як не послухає Желіґовський або Корфанти, або Вітос чи Мацох чи хтонебудь з республіканських королів знад Висли.

Ще найліпше було би всіх королів скликати на „сейм", але і там ще є старопольське „ліберум вето" і як Дмовський скаже „нє позвалям", так все звалить, хотяй би решта королів кричала „єшче польска нє зґінемла".

БАРАНЕ, КАЛАМУТИШ ВОДУ.

Відколи Німці програли війну, то вони всьому винні.

Навіть як паде дощ, то Німці винні. Що гірше, як не паде дощ, то також Німці винні.

Але найгірше вони винні за се, що вони жиють і по світі ходять. Вже в світі так меньшебільше з тим погодились, що го їх первородний гріх.

Ось тепер Поляки перейшли свою західну границю; напали на Горішній Шлеск; мордують німецьке цивільне населеннє; проливають кров маленької військової залоги італійської. Є там більша військова залога тільки французька, але та ще польським „повстанцям" дає оружє.

Тепер є питаннє, хто тому всьому винен?

Та поправді й пощо питать? Як вже загально звісно, що всьому у світі винні Німці, то ясна річ, що і польському нападови на Німців винні Німці.

Пізнало се відразу французьке правительство і написало так до правительства німецького.

Як німецьке правительство того не знало, то лише доказ, як дуже воно недогадливе і все мусить чекати, аби йому аж хтось другий пригадував навіть такі прості і самозрозумілі річи.

Ся подія нагадує нам таку історію:

Федько побив Стефана. Стефан розізлився на Федька. Але Федько каже: Ти сам собі, Стефане, винен, бо як би тебе не було, то я би був тебе не бив, бо не було би кого бити.

Або знов того вовка, що кричав до барана, котрий стояв на долині в потоці, що зїсть його за се, що каламутить йому воду.

ДОПИСІ

ПОДЯКА І ПОКЛИК ДО УКРАЇНОК І УКРАЇНЦІВ В СПРАВІ ЗАПОМОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

Лорейн, Огайо.

Я низше підписана складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. С. за доручену мені запомогу з фонду бідних в сумі $50. Се для мене дійсно велика підпора в так лихім часі, який я перетерпіла. Рівнож складаю подяку місцевим урядникам, що упімнулись на мою просьбу до головних урядників.

Я желаю Вам всім найліпшого успіху у Вашій роботі і трудах для Українського Н. Союза. Дай, Боже, щоби У. Н. Союз став в 10 разів славнійший і сильнійший ніж тепер.

Тепер до Вас, любі Товаришки, тії, котрі ще не стоїте в орґанізації У. Н. С., або що самі стоїте а мужі ні. Старайтеся вплинути на своїх мужів, щоби як найскорше вступили в члени У. Н. С., бо Ви чули і бачили нераз, які запомоги дає У. Н. С. для своїх членів. Много говорять, що Союз платить аж по смерти члена, але переконайтеся, що не лиш я жиюча дістала підпору, але сотки інших виказують свою любов і дякують за одержану запомогу від У. Н. С. Тож не лиш Ви, Товаришки, але і ви Товариші, вписуйте свої жінки і самі приступайте в члени У. Н. С.

Не лиш замужні, але і самотні хлопці і дівчата, вступайте в члени У. Н. С., бо Союз не лиш користь велика для старших членів, але і для молодих корисний хотяй би тому, що як молодець хоче дістати добру жінку і господиню, най бере таку, котра ще замолоду стоїть в Союзі, а може бути певний, що не ошукається.

Також дівчина кожда з Вас жадає собі доброго мужа дістати. Старайтеся дістати такого, що вже за самотного стоїть в Союзі! Будьте певні свого щастя, бо такий муж не буде глядіти на твою працю, щоби Ти працювала, а він марнував, але одно і друге подбають за себе і спільно щасливо і весело такі люди жиють і гордять ся тим, що є членами У. Н. С.

Тетяна Савчин.

НАЙМИТИ І НЕРОБИ БЕРУТЬСЯ НА СПОСІБ.

Бейон, Н. Дж.

Від якогось часу з дня на день появляються дописи в „Єжидневних", що нібито американські уряди їх переслідують. Як робітник се перечитає, то ще готов подумати собі: От **„герої"**! Мусять поносити всяке терпіння в робітничих справах!" На ділі-ж справа мається не так.

Були часи, що наші комісарі від долярового фонду думали зробити собі світле життя. Робити вони ніколи не хотіли; тому вони і вступили на московську службу. Вступили українські цевдо-комуністи з комуністами до боротьби за третий інтернаціонал. Давай за гроші гепати все, що не „русское". Ходили вечерами по клюбах, по викладах, лекціях, а ночамо устроювали „вечеринки" по темних голях. І пісоньку зложили собі про ті добрі часи:

Раз по пейді у Каньчука,
Зібралося неробів купа,
Їли, пили — попивали,
На гармонії приґравали.
Було пиво, була виска
І палюнки ціла миска,
Гой дана — гой дана!
Їлось, пилось аж до рана.

Як почали американські власти депортувати комуністів до Росії, то московські комуністи радо поїхали туди, а наші нібито-комуністи почали в голову чіхатися: Щото буде, як їх депортують в Росію? Там треба робити! Там про їх лідерство і політичне знаннє навіть чути не хочуть; там таких мудраґелів граблями на улиці можна нагромадити.

Одна надія на спасеніє: впасти до ніг Палмерови, поцілувати в обцаси чи де він схоче, аби дозволив в Америці жити. Та депортовані російські комуністи розсіяли по всіх і вся, щоб невірити плаченим комуністам, бо вони тільки гроші люблять, а як прийде до боротьби, то утікають як миши від кота.

Почали тепер їх власні прихильники обминати, фондів не давати, стала ґазетка щодня вертатися купами туди, звідки вийшла, прийшлося паничам хиба вертати до роботи, від котрої відвикли. Чиста загибіль! А тут ще немовби на нещастє — большевики запродали Галичину Ляхам. Ні в кут, ні в двері! Але, як пословиця каже, потапаючий і бритви хапаеться. Так і нероби починають в иньшу дудучку грати: почали на шпальтах „Єжидневніх" викрикувати, що хтось їх переслідує. Стали нероби на себе показувати і величати себе як мучеників. Мовляв, ми бідуєм, нас гонять фараони, ми сидимо за кратами, дзвонимо зубами з холоду, ми голодні, босі, нещасні. Але робітники, котрі оглядали роботу українських нібито-комуністів в Сиракюзах, Пітсбурґу, Дітройт і Клівиланді, і бачуть, як вони розбивають всяку народну роботу, знають уже, що варта мучеництво рублевих комуністів. Українські робітники довідуються, як вони гарно уміли збирати фонди на оборону своїх товаришів, котрі ніколи не були арештовані, і кажуть нашим комуністам аби жадали заплати від тих, чию пісоньку співають.

С. Батіженко.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА
за місяць цвітень 1921 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 10. Присташ Олена.
В. 33. Несевич Пелягія.
В. 44. Чепеляк Анна, Худик Микола.
В. 53. Ганяк Іван.
В. 55. Райца Павло.
В. 63. Гоцуляк Яків.
В. 64. Миленька Марія.
В. 65. Бенько Василь.
В. 78. Когут Михайло.
В. 98. Менкевич Вінкентій.
В. 104. Мощар Йосиф.
В. 119. Яніцка Текля, Вітишин Ева.
В. 132. Порада Марґарина.
В. 137. Маньошевська Марія, Маньошевський Петро, Ґураль Анна, Стойкевич Марія, Стойкевич Яків.
В. 139. Кашубінський Арсеній.
В. 142. Качараль Анна, Картичак Гр.
В. 145. Жеребний Теодор.
В. 149. Манько Іван.
В. 161. Коваль Анна.
В. 193. Климус Стефан, Тутко Мик.
В. 228. Жулік Анна.
В. 232. Ревеґа Йосиф, Ревеґа Пазя.
В. 288. Бораковська Текля, Федорчак Ксеня.
В. 292. Савка Анна.
В. 301. Сенів Марія, Перцович Текля
В. 320. Кузик Семен.
В. 373. Пінькова Юлія, Лабяк Ева.
В. 381. Бирва Стефан.
В. 385. Михальчишин Дмитро, Пасічник Ксеня.
В. 396. Недзельська Марія, Свирида Анна, Недзельський Іван.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 3. Цап Петро.
В. 16. Кашинська Марія, Кашинський Андрей.
В. 21. Білецький Іван, Сосніцький Стефан.
В. 41. Владичок Софрон.
В. 43. Когут Йосиф.
В. 55. Римчук Василь.
В. 61. Папцун Андрей, Пилип Григ.
В. 93. Бабій Константин.
В. 95. Козар Тит.
В. 102. Щур Теодор.
В. 112. Стребицька Антонія.
В. 133. Гой Василь.
В. 136. Ваврин Михайло.
В. 139. Капустяник Олекса.
В. 142. Зелінський Станислав.
В. 170. Кузенька Петро, Вальчук Григорій, Кушнір Дмитро.
В. 183. Кіхтан Ілько.
В. 196. Романюк Василь.
В. 219. Заморський Роман.
В. 220. Пись Григорій.
В. 225. Балігроцький Олекса.
В. 247. Левицький Петро.
В. 248. Липка Стефан, Павліш Петро, Віщук Василь, Віщук Анастазія, Заплітний Павло.
В. 295. Ґбур Іван.
В. 301. Сеньчук Кирило.
В. 336. Баран Григорій.
В. 338. Ґорейко Іван.
В. 341. Гнатків Федор, Гнатків Фруська, Волянський Петро, Курч Василь.
В. 388. Мельник Сень, Матковська Юлія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 10. Хомик Семеон.
В. 25. Єдлінський Іван.
В. 34. Чорний Теодор.
В. 48. Більська Марія.
В. 59. Глива Іван, Глива Василь.
В. 76. Ковальчук Семко.
В. 77. Телевяк Стефан.
В. 82. Гирович Михайло.
В. 93. Карпа Стефан.
В. 94 Седлер Василь, Седлер Ксеня.
В. 118. о. Дмитрів Нестор.
В. 120. Пласконос Семен.
В. 155. Сташків Іван, Будняк Прокіп, Будняк Марія.
В. 175. Пашко Михайло, Підкович Микола.
В. 176. Малецький Іван.
В. 179. Гатлян Андрей.
В. 206. Солочук Матвій, Кінаш Вас.
В. 220. Гнатишак Іван.
В. 234. Великанович Григорій.
В. 237. Кущак Іван.
В. 254. Пішко Гнат.
В. 296. Дмитрів Сімеон.
В. 300. Стахура Михайло, Стахура Марія.
В. 326. Романишин Григорій.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 6. Рутковський Петро.
В. 14. Рижек Юрій, Рижек Юзефа.
В. 15. Іваницький Пацьків Михайло.
В. 16. Мельник Олекса, Малінський Михайло.
В. 20. Дубик Г. Параскевія, Горчук Семеон, Муж Михайло, Качмар Стефан, Квасний Стефан.
В. 21. Савка Іван, Савка Анна.
В. 27. Лотоцький Станислав.
В. 34. Чмерид Іван, Чмерид Анаст.
В. 38. Дудурич Іван, Русинко Василь, Яворський Теодор.
В. 41. Каць Параська.
В. 44. Демчук Стефан.
В. 47. Кусий Василь.
В. 49. Гринюк Іван, Самбірський Ів.
В. 54. Лисяк Іван.
В. 55. Говда Петро, Коваль Франко.
В. 56. Папа Олекса.
В. 61. Грицковян Дмитро, Пакош Микола, Гаваньчак Іван.
В. 65. Личатин Василь.
В. 67. Вульчин Олекса.
В. 68. Скамай Іван, Скамай Марія.
В. 75. Чмир Григорій, Німа Михайло.
В. 76. Головка Даниїл.
В. 83. Гапа Петро.
В. 85. Дмитрів Йосиф, Костюк Мик.
В. 96. Баран Андрей, Добуш Ілько, Підганяк Григорій, Кость Юліян.
В. 98. Чирський Григорій.
В. 101. Волошин Олекса, Адамов Константин.
В. 102. Лань Тимко, Міщишин Григорій, Васюта Антоній, Молодець Йосиф, Дутковський Михайло, Присташ Михайло.
В. 107. Муха Анна, Биндас Йосиф, Давидів Семеон, Давидів Василь, Собян Михайло.
В. 111. Мазур Михайло.
В. 112. Соровчак Фруська, Возьна Юлія.
В. 115. Бобіх Марко.
В. 117. Боднар Петро.
В. 121. Бих Семеон.
В. 130. Бойко Катерина, Бойко Стефан, Скробала Андрей.
В. 131. Марчук Анна, Худик Іван, Дембоґурський Петро, Дрозд Дмитро, Гнатків Василь, Ільків Микола, Лавриньчук Андрей, Максимів Олекса, Рачок Михайло, Куляк Микола, Худин Марія, Худин Василь, Демяньчук Йосиф, Ґржим Брониcлав, Ґржим Евстахій, Гульчій Василь, Іванів Маґдалена, Лавреньчук Оліянна, Марчук Антоній, Сабадаш Прокіп, Сенів Данило, Шеремета Василь, Здирка Іван, Бойко Катерина, Дрозд Катерина, Гульчій Анна, Максимів Микола, Здирко Софія.
В. 133. Кузьма Василь, Споріш Архіп, Споріш Зофія, Чорномаз Волод.
В. 135. Чарнецький Іван, Чарнецька Анастазія.
В. 136. Нанашко Михайло, Нанашко Іван.
В. 141. Руський Григорій.
В. 142. Станіславчик Войтіх, Чурчак Василь, Станіславчик Павло, Ощипко Микола.
В. 149. Балабух Іван, Рудик Іван.
В. 155. Станкевич Анна, Голод Анастазія, Черепаняк Йосиф, Обшарний Михайло, Голод Ілія.
В. 158. Павлюк Анна, Павлюк Петро.
В. 160. Парипяк Василь.
В. 162. Поточняк Микола.
В. 164. Новомлинський Василь.
В. 165. Чомко Стефан.
В. 168. Космина Каська, Космина Андрей.
В. 174. Карпінський Йосиф, Карабін Антоній, Лаґода Василь.
В. 179. Міштурак Іван, Степяк Семен, Вільготний Теодор.
В. 183. Росцішевський Юстин, Росцішевська Параска, Катрич Анна, Грицик Василь, Блакіта Микола, Беркош Юрій, Беркош Микита, Катрич Петро, Малярський Іван.
В. 184. Лукан Іван.
В. 192. Гапонський Антін.
В. 194. Люлюк Йосиф.
В. 196. Пикор Варвара.
В. 199. Сіданич Олекса.
В. 213. Ботвін Йосиф.
В. 217. Паньчишин Василь, Антошків Микола, Баберусь Михайло, Шеремета Іван, Мостовий Михайло.
В. 219. Гнида Ілько, Стахура Гавр.
В. 221. Чепіль Василь, Крийдич Ів., Ґаб Мирон, Дубенський Іван.
В. 223. Левко Василь, Левко Марґерита.
В. 229. Вігун Теодор, Полько Іван.
В. 231. Коцяба Михайло.
В. 232. Курило Василь.
В. 233. Крицун Йосиф.
В. 234. Маруньчак Стефан, Данилюк Клим.
В. 241. Журба Михайло, Крутий Василь, Ковальчук Петро.
В. 245. Хома Микола, Войтович Ів.
В. 247. Ханик Анастазія, Шатанський Михайло, Ханик Василь.
В. 248. Сивозяк Микола, Андрейчук Марія, Андрейчук Андрей, Гевчук Василь, Маньків Іван.
В. 259. Рибіцький Іван.
В. 270. Зубрей Антоній, Маланяк Іван, Карст Мартин, Карст Марія, Іванік Корнило.
В. 276. Стубан Максим.
В. 282. Марків Кирило.
В. 288. Бутрин Стефан.
В. 300. Бабяк Михайло, Коривчак Антоній, Кучма Іван.
В. 316. Ґереґа Іван.
В. 320. Козак Ами, Козак Василь, Харишин Андрей.
В. 321. Лопусєвич Михайло, Бокало Атаназій.
В. 324. Захарчук Гнат, Лепський Дмитро, Голуб Петро.
В. 336. Черніґа Антоній, Ільків Іван.
В. 338. Гириля Іван.
В. 350. Тирчик Іван.
В. 354. Костечка Іван.
В. 364. Левицький Федор.
В. 369. Салацький Павло.
В. 381. Скалецький Михайло.
В. 384. Фіґура Василь.
В. 388. Дзюба Стефан.
В. 391. Ковальчик Еміліян.
В. 396. Деренюк Теодор.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 17. Чорний Теодор.
В. 20. Люлка Михайло.
В. 25. Величко Д. Микола.
В. 65. о. Дмитрів Нестор.
В. 69. Глива Іван, Глива Василь.
В. 75. Підкович Микола.
В. 117. Гирович Михайло
В. 133. Дзеро Ониско.
В. 164. Малецький Іван, Павлюк Вас.
В. 168. Сташків Іван, Будняк Прокіп, Будняк Марія.
В. 179. Пашко Михайло.
В. 237. Гатлан Андрей.
В. 245. Єдлінський Іван.
В. 254. Каганяк Іван.
В. 336. Дмитрів Семеон.
В. 373. Більська Марія.
В. 396. Теленяк Стефан.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 71. Копіна Елія.
В. 76. Леськів Микола.
В. 91. Гунька Яків
В. 96. Кульчицький В. Фльоріян.
В. 168. Сеньків Іван.
В. 223. Ковалькевич Марія.
В. 229. Кобран Андрей.
В. 300. Олексюк Іван.
В. 301. Сеньчук Кирило.
В. 339. Гребович Петро.
В. 370. Маліцька Анеля.

УВАГА,

котру кождий місцевий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць цвітень 1921 року яко суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягу сего місяця (мая) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця мая 1921 року, то в червни 1921 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю цвітни 1921 р. взяли переступні листи, а ще досі не зголосилися до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю маю 1921 року, бо на другий місяць, то є в червни 1921 року вичеркнеться їх з членів орґанізації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

ЗІСТАВЛЕННЄ:

В місяцю марті 1921 р. було членів в У. Н. Союзі	12.377
В місяцю цвітни 1921 р. принято нових членів	45
В місяцю цвітни 1921 р. принято наново	42
В місяцю цвітни 1921 р. принято з переступними листами	31
В місяцю цвітни 1921 р. прийшло з инших кляс посмерт.	12
Разом	12.507
В місяцю цвітни 1921 р. суспендовано за неплаченнє місячних вкладок	211
В місяцю цвітни 1921 р. взяли переступні листи	21
В місяцю цвітни 1921 р. відійшло до инших кляс посмерт.	12
В місяцю цвітни 1921 р. померло	11
Разом	255
В місяцю цвітни 1921 р. У. Н. Союз числив всіх членів	12.252

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ

В клясі D $100	5
В клясі A $250	289
В клясі AA $500	4.261
В клясі B $750	367
В клясі C $1000	7.216
В клясі BB $1500	105
В клясі CC $2000	9
Разом	12.252

С. Ядловський, гол. предс.,
І. Каштанюк, гол. рек. секр.
І. Каштанюк, гол. рек. секр

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Товариство Вільна Україна, від. 116 У. Н. С., повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудесь о 2. годині попол. в неділю, дня 15-го мая с. р. в галі Лайсіюм, під ч. 116 Мейн стріт. З причини походу на цвинтар переноситься мітинг на неділю трету по першім.— С. Лемішка, предс.; Т. Каськів, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Товариство ім. А. Бончевського, від. 10 У. Н. С. повідомляє, що надзвичайний піврічний мітинг товариства відбудесь о 2. год. попол. в неділю, дня 15. мая с. р. в галі церковній при Клифтон евеню. На порядку важні наради над справами товариства. Неявившийся член заплатить кари 1 дол., урядник 2 дол. — А. Зоновяк, предс.; М. Мельник, секр.

КОРТИС БЕЙ, МД. Товариство св. Михаїла, від. 55 У. Н. С. повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудесь о 2. годині попол. в неділю, дня 15. мая с. р. в галі епархіяльній під ч. 121 Чорч стріт. Мають явитись усі члени, бо неявившийся член заплатить кари 1 дол., урядник 2 дол. — Я. Семенків, предс.; Н. Шандровський, секр.

ПОДЯКА

Pittsburgh, Pa., May 6, 1921.

До головного уряду У. Н. Союза.

Засилаю Вам сердечну подяку за так скору виплату посмертного в сумі $2000.00 з причини смерти блаженної памяти мого найдорожшого мужа Фльоріяна К. Волчка. Дай Вам, Боже, щастя і здоровля, щоб Ви надалі могли так в порядку провадити сю орґанізацію, і щоб ся орґанізація була щораз більшою і славнійшою, щоби могла ще неодній вдові і сиріткам слези втерти. Приймить від мене щераз щиру подяку. — **Марія К. Волчко,** 537 Carson St., Pittsburgh, Pa.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

EAST CHICAGO, ILL.

Товариство ім. Богдана Хмельницького, від. 68 У. Н. С., уряджує **БАЛЬ в неділю, дня 15-го мая с. р.** в гали Lincoln, під ч. 4312 Railroad Ave. i 143rd Street. На сім бали буде приґравати гарна українська банда. За добру забаву ручить Товариство.

09і12 **В. Лемішка,** предс.

DETROIT, MICH.

Заходом **спів. тов. Бояна** в Detroit, відограється **в неділю, дня 15. мая 1921 р.** в парохіяльній гали, при Кліперт Евеню, театральне представленє **„ЦИГАНКА АЗА" (або Хата за селом),** драма в 5. діях зі співами і танцями Й. Крашевського. Режісер: Василь Запотічний. Діріґент: Андрей Стисловський. Початок о годині 7.30 вечером. Вступ звичайний. До чисельної участи запрошуеться всіх Українців і Українок.

09-10 КОМІТЕТ.

ОПОВІЩЕННЄ.

Потреба агентів і перепродавців для продажи реальностий і земель. Охочі зволять зголоситися по наші кооперативні контракти, якими зобовязуємося платити 10% комісового на продажи фарм а 2½% комісового на обміні фарм на доми в містах, платячи Вам процент від домів і лотів. Адреса:

Box 18, in care Tyomies,
83 Grand St., Jersey City, N. J.
09-18

ЛІС НУЖДИ.

Була темна ніч. Молодий чоловік стояв на краю ліса. Вколо його високі пні дерев й густі корчі. Кремінні дороги перехрещувалися на всі сторони. Зразу йшов молодець скоро, з примкненими очима, весь задуманий в думках. Не запримітив, що пні й корчі все близще одно одного, аж вкінці спотикнувся на коріни. Щойно тепер побачив, що заблудив і що він посеред страшної ґущі. Підвівся й пустився вперед, раз цьою, раз тою дорогою. Та все дарма. Блукаючи так, побачив він, що все вертає на тесаме місце, де був перший раз. Кинувся на землю. Сили опустили його, голод став морити його. Закрив лице руками й зітхнув тяжко. Коли знова підвів голову, стояло перед ним трох людей, котрих передше не бачив. Здрігнувся. Перший чоловік був у золото-тканій одежі, підперезаний поясом з дорогими каменями. Другий мав на собі чорну одежу і червоний пас; третій синю сорочку, а вколо тіла ремінь. В сильній руці держав сокиру

— Що ти тут робиш? — спитали його всі три.

— Вмираю, — відповів молодець — змилосердіться наді мною.

— Чого бажаєш?

— Чим скорше видістатися з оцього ліса.

— Вибери одного споміж нас, він тебе попровадить.

Молодцеві найбільше подобався цей у золотій одежі й дорогих каменях. І він зараз мовив:

— Тебе вибираю.

Чоловік у золотій одежі осміхнувся, простягнув руку молодцеві. Ці два другі зникнули.

Мовчки йшов молодець за своїм поводарем. Борзо перейшли дорогу. Та хоч пройшло вже кілька годин, вони все ще були в лісі.

— Я змучився, — каже молодець. Пристанув. — Не можу дальше.

— Дорога далека, а ноги в тебе слабі. Не можу вивести тебе відсіля. Та за кілька хвилин проходити-ме сюди подорожній. Візьми цей меч, присвоїш собі його коня, а він понесе тебе дальше.

— Горе мені! — викликнув молодець і простягнув обі руки:

— Хто ти, що мені таке радиш?

— Я злочин!

— Йди геть від мене, — скрикнув молодець і кинувся на землю. Чув уже лише діявольський сміх і був знова сам оден.

Коли знова підвів зір, стояло перед ним двоє людей.

— Що робиш тут? — спитали його.

— Вмираю, змилосердіться, — відповів він.

— Чого бажаєш?

— Чим скорше видістатися з цього ліса.

— Тож вибирай одного з нас двох, і цей тебе поведе.

Молодець поглянув і мовив цьому, що мав на собі чорну одежу й червоний пояс:

— Вибираю тебе.

Незнакомий не мовив ні слова, простягнув йому руку й повів його зі собою. По довгій дорозі дійшли над беріг пропасти, з якої чути було зітхання й стогін.

— Не можу дальше, — викликнув молодець.

— Тому я й привів тебе сюди, — каже цей чорний чоловік — лише цьою догою можеш вийти з ліса. У цій пропасти є смерть і вона визволить тебе із мук.

— Горе мені! — викликнув молодець. — Хто є ти, що мені радиш таке?

— Я розпука.

— То? геть від мене! — викликнув молодець й упав на землю.

Коли знова підвів очі, стояв перед ним цей чоловік у синій сорочці і з сокирою в руці. Він мовив молодцеві:

— Ходи зі мною, хлопче! Це правда, дорога твоя далека і повно терпінь. Але хто терпить, цьому Бог помагає.

Молодець дав йому руку. Незнакомий йшов попереду його, сокирою рубав пні й пробивав дорогу крізь гущавину.

— Візьми на плече один з цих пнів, — приказав незнакомий.

Молодець послухав, хоч був змучений і голод його мучив. Тим часом, чим дальше йшов, ліс рідшав усе більше, він ставав усе веселійший, тягар виглядав йому все лекший, бо надія несла його на крилах. Дійшли вкінці на край ліса. Перед ними в сяйві ранішнього сонця простягалася широка, зелена рівнина.

— Ось ми вже на волі, — сказав незнакомий. — Ліс, що ти крізь його перейшов, це ліс нужди. Не забудь цього ніколи. А тепер скинь цей тягар.

Молодець скинув пень із плеча й спитав:

— Хто є ти, що мене так гарно провадив?

— Я праця, — відповів незнакомий і зник.